

ZPRAVODAJ 04

ZPRAVODAJ 04 BRNO KULTURNÍ

www.brnokulturni.cz

info@brnokulturni.cz

www.facebook.com/brnokulturni

OBSAH

str. 3 ○ Editorial

str. 4 ○ Průvodce brněnským grantovým systémem – otázky a odpovědi

str. 6 ○ Interview s Martinem Kraflm

str. 9 ○ Jak se hledat ředitel Národního divadla v Brně

str. 11 ○ Pražské okénko: Společná sleva

str. 12 ○ Svěží hudební inspirace přichází z Londýna

ODEBÍREJTE NÁŠ
ZPRAVODAJ!

Přihlašte se na info@brnokulturni.cz

PETRA HAVLÍKOVÁ

Brno kulturní, o.s

EDITORIAL

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

ve čtvrtém čísle Zpravodaje Brna kulturního najdete jako hlavní text souhrn nejčastějších otázek a odpovědí o novém dotačním systému pro oblast kultury v Brně. Tento text připravili naši zástupci v Koordinační skupině pro kulturu, Pavel Baďura, Monika Šimková a Viktor Pantůček, kteří mají na současném znění dotačních pravidel svůj velký podíl a jejich dobrovolné práci za transparentnější rozdělování peněz do kultury patří velký dík. Text vám tedy přinášejí ti nejpovolanější.

Součástí tohoto vydání zpravodaje jsou ale i další aktuální články a zajímavé rozhovory. Josef Hermann, který se podílel na výběru nového ředitelství Národního divadla v Brně, sepsal komentář k tomuto nelehkému výběru. Přinášíme vám také rozhovory s ředitelem Českého centra ve Vídni Martinem Kraflem či text o fungování londýnské filharmonie.

Přečtěte si také o společné slevě do několika pražských divadel a těšte se na **Proces s Brnem kulturním už 3. 12. v kavárně Trojka.**

Brno kulturní přeje kulturní podzimní dny!

ZVEME VÁS

PROCES S BRNEM KULTURNÍM

3. 12. 2013, kavárna Trojka

Zveme Vás na Proces s Brnem kulturním, který se uskuteční v úterý **3. prosince 2013** v kavárně **Kunštátská Trojka od 17.00** hodin. Způsobem soudního přelíčení bude projednána dvouletá činnost sdružení Brno kulturní.

Předmětem jednání budou naše původní cíle,

konkrétní činy a zejména reálně dosažené výsledky jako například změna brněnského systému kulturních dotací.

Zúčastněte se střetu obhajoby a obžaloby jako diváci nebo přímo v porotě. Po formálním soudním přelíčení bude následovat předvánoční speciální punč. "Proces" je původním formátem tranzitdisplay.

MONIKA ŠIMKOVÁ, VIKTOR PANTŮČEK, PAVEL BAĎURA

Zástupci nezřizované scény v Koordinační skupině pro kulturu

PRŮVODCE BRNĚNSKÝM GRANTOVÝM SYSTÉMEM – OTÁZKY A ODPOVĚDI

KDY SE ŽÁDÁ?

V roce 2013 žádáme na rok 2014, **uzávěrka žádostí je 29. listopadu 2013**. V dalších letech (viz web – odbor kultury MMB Brno) předpokládáme uzávěrku žádostí do konce října.

KDO MŮŽE ŽÁDAT?

Pokud jsem **právníká osoba (nezřízená za účelem zisku)** a působím v oblasti kultury **minimálně čtyři roky**, tak mohu žádat o:

- celoroční činnost na tři roky (víceletá dotace)
- projekt (neinvestiční) uskutečněný v průběhu tří let – (víceletá dotace)
- celoroční činnost na jeden rok (jednoletá dotace)
- projekt (jednoletá dotace)

Pokud jsem **právníká osoba (nezřízená za účelem zisku)** a působím v oblasti kultury minimálně dva roky, tak mohu žádat o:

- celoroční činnost na jeden rok (jednoletá dotace)

– projekt (jednoletá dotace)

Pokud jsem **právníká osoba zřízená za účelem zisku**, působím v oblasti kultury **minimálně čtyři roky**:

- neinvestiční projekt uskutečněný v průběhu tří let, (víceletá dotace)
- projekt (jednoletá dotace)

Pokud jsem **právníká osoba zřízená za účelem zisku**:

- projekt (jednoletá dotace)

Pokud jsem **fyzická osoba podnikající** a působím v oblasti kultury **minimálně čtyři roky**, tak mohu žádat o:

- neinvestiční projekt uskutečňovaný v průběhu tří let (víceletá dotace)
- projekt (jednoletá dotace)

Pokud jsem **fyzická osoba podnikající, či nepodnikající, právníká osoba s menšími než dvouletými zkušenostmi (téměř kdokoli)**, tak mohu žádat o:

- projekt (jednoletá dotace)

NA CO MOHU ŽÁDAT DOTACI?

Na jakékoli kulturní aktivity, akce a projekty realizované ve městě Brně nebo reprezentující brněnskou kulturu.

Je nutné rozlišovat mezi žádostí na celoroční činnost (jednoletou, nebo tříletou) a žádostí na jednorázový projekt uskutečněný v průběhu jednoho či tří let.

PROJEKT – konkrétní tematický vymezené aktivity (koncert, cyklus přednášek, divadelní představení, cyklus výstav, festival filmový atd.), tedy výsledek činnosti subjektu

CELOROČNÍ ČINNOST – podpora vlastního fungování subjektu vyvíjejícího aktivity v oblasti kultury

KOLIK ŽÁDOSTÍ MOHU PODAT?

„...V jednom kalendářním roce lze žádat na tři projekty (jednoleté, nebo tříleté), nebo lze podat jednu žádost na celoroční činnost (jednoletou, nebo tříletou)...“ viz manuál OK MMB (B/6 slide č. 13)

V budoucnu budou moci držitelé tříleté dotace (projekt i činnost) podat pouze dvě žádosti o dotaci, jelikož jednu dotaci už mají.

Každý musí zvážit strategii žádostí a své možnosti realizace. Každý jde do soutěže. Kdo neuspěje s tříletými datacemi, může žádat až v dalším roce.

Finanční prostředky na tříleté dotace typu B budou poskytnuty maximálně do výše 30 % ze schváleného objemu finančních prostředků určených v rozpočtu statutárního města Brna na tento účel v příslušném kalendářním roce. Ve druhém a třetím roce běhu tříletých dotací se finanční prostředky určené na jednoleté dotace sníží o částku rezervovanou na pokrytí již schválených tříletých dotací. (viz **Pravidla pro poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Brna (část A a B/6)**, str. 5)

KDE NAJDU ŽÁDOST?

<http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-socialne-kulturni/odbor-kultury/formulare-pro-dotace/#c4466343>

O KOLIK MOHU ŽÁDAT?

Jedním z hodnotících kritérií je realnost a přiměřenost nákladů, tedy finanční přičetnost žadatele. Přepálit žádost je neúčelné, protože umělé navyšování neobhájíte.

Žádat můžete maximálně **na 70 % celkových nákladů** projektu s tím, že vlastní výši přidělené dotace určuje hodnotící komise.

JAK ŽÁDAT O DOTACI?

Vyplňte formulář dostupný na stránkách Odboru kultury MMB. Pokud nevíte jak, je vhodné si pročíst manuál dostupný na:

<http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-socialne-kulturni/odbor-kultury/>

Pro zjednodušení dbejte o dodání všech povinných příloh, vyjmenovaných ve formuláři.

Žádosti, včetně všech příloh musí být dodány do 29. listopadu na OK MMB. Doručit ji lze poštou, osobně, nebo pomocí datové schránky.

JAK SI PORADIT S FORMULÁŘEM ŽÁDOSTI?

- Nejprve je nutné rozhodnout, **v jaké oblasti žádám.**
- **v manuálu na stránkách OK MMB „oblast dotačních programů“**
- **ve formuláři kolonka „Oblast“**

Oblasti dotačních programů

- o **Audiovizuální tvorba (film), nová média**
- o **Divadlo, performance, cirkus**
- o **Hudba**
- o **Klubová činnost**
- o **Kulturně vzdělávací a zájmová činnost**
- o **Literatura**
- o **Podpora uměleckých řemesel a lidových tradic**
- o **Tanec**
- o **Výtvarné umění, fotografie, design a architektura**

Rozhodnutí kam patří kulturní aktivita je na žadateli. Poté vyplňte základní údaje o žadateli.

Důležitým hodnotícím kritériem je **hodnověrnost (kredibilita)** žadatele, tedy vaše schopnost naplnit projekt.

Napište, co jste zač, co děláte a jaké máte výsledky. Doložte to popisem a materiály k předchozím aktivitám. Stručně prokažte, že jste schopni naplnit to, nač žádáte.

Pro hodnotitele je zcela stěžejní **přínos projektu**. Ve formuláři jsou vypsány jednotlivé charakteristiky přínosu. Není potřeba naplnit všechny vyjmenované kategorie. Popište hlavně jedinečnost a přínos vaší aktivity pro město. Aktivita může vstupovat do jedné či více oblastí. Není záměrem hodnotit rozsah (co nejvíce oblastí v žádosti), ale kvalitu vašeho přínosu pro kulturu, tedy pro město.

Věnujte prosím pozornost popisu **obsahu projektu**, včetně všech požadovaných náležitostí.

KDO, CO, JAK HODNOTÍ

Projekty posuzuje hodnotící komise, která se skládá ze dvou částí. Jednou z nich je komise odborná, složená z nominovaných odborníků. Druhá část hodnotící komise je složena ze členů komise kultury zastupitelstva města Brna (politická část komise). Výstupem posudků a společného jednání obou částí jedné hodnotící komise je bodové hodnocení žádostí.

Odbor kultury posuzuje pouze formální náležitosti žádosti.

Hodnotící komise posuzuje **OBSAH, PŘÍNOS, FINANČNÍ ROZVAHU A SCHOPNOST NAPLNIT PROJEKT.**

Buďte struční, jasní a pokuste se záměr svého projektu či činnosti popsat co nejkonkrétněji.

Hodnotí se všechny žádosti společně. Podstatné je, co projekt přináší, nikoli částka, o kterou žádáte.

Malí žadatelé mají stejné šance jako velké víceleté žádosti.

KDY, KDE A JAK NAJDU VÝSLEDKY?

Tabulka s bodovým hodnocením bude umístěna na webových stránkách města Brna. Kompletní výsledky hodnocení vaší žádosti můžete nahlédnout osobně na Odboru kultury magistrátu města Brna.

Podle zákona č. 106/1999 Sb. o přístupu k veřejným informacím můžete žádat o sdělení všech výsledků. Ty pak v reakci na žádost budou uveřejněny i na webu města Brna.

MARTIN KRAFL

Ředitel českého centra ve Vídni

INTERVIEW S MARTINEM KRAFLEM, ŘEDITELEM ČESKÉHO CENTRA VE VÍDNI

Martin Krafl, současný ředitel Českého centra ve Vídni, před tím zastával stejný post v Českém centru v Berlíně (4 roky), což mu umožňuje ve Vídni uplatnit letité zkušenosti. Dříve pracoval jako mluvčí České televize. Byl také blízkým spolupracovníkem Václava Havla. České centrum ve Vídni je příspěvkovou organizací Ministerstva zahraničních věcí ČR, jejímž posláním je prezentace ČR v Rakousku a Švýcarsku, a to zejména v oblasti kultury, ale i vzdělávání a turismu.

① Jak České centrum ve Vídni podporuje českou kulturní scénu?

České centrum rozvíjí od roku 1994 dialog s rakouskou veřejností a spoluvytváří zahraniční obraz České republiky jako moderní a dynamické země. Naší velkou devizou jsou reprezentativní prostory v centru Vídně v ulici Herrengasse. Máme vlastní galerii včetně venkovní Windows Gallery, ve které pořádáme výstavy.

Plníme i roli informačního střediska o České republice pro rakouské turisty a v našich prostorách také vyučujeme ve spolupráci s jazykovou školou Ahoj Europa Neu češtinu pro začátečníky a mírně pokročilé. Už při výběrovém řízení na pozici ředitele Českého centra ve Vídni jsem měl záměr ve větší míře aktivně pořádat či spoluorganizovat kulturní akce mimo rakouskou metropoli. Po celém Rakousku zprostředkováváme networking kulturních kontaktů, podporujeme mladé talenty při jejich vystoupeních a účast českých umělců a jejich projektů na významných uměleckých přehlídkách a festivalech. Pořádáme také cesty kurátorů a novinářů do České republiky, abychom je inspirovali a propojili s českými kolegy. V Rakousku rovněž spolupracujeme s kulturními instituty ostatních evropských zemí v rámci sdružení EUNIC a od roku 2012 podporujeme prezentaci české kultury i v německy mluvících kantonech sousedního Švýcarska.

② S jakým úspěchem se podle Vás prezentuje česká kultura v Rakousku, Německu či Švýcarsku? Která země se o nás více zajímá? Jaká část populace? (Mladí lidé, lidé ve středním věku,...)

Podle mě nejvíce rezonuje Rakousko. V obrovském Německu se naše nabídka někdy ztrácí jako jehla v kupce sena, ve Švýcarsku zase narážím na velkou neznalost současné kulturní scény zejména mimo Prahu. České regiony a jejich historické i kulturní bohatství jsou pro Švýcary velkou neznámou. Ale potenciál tam cítím obrovský – dokazuje to zájem o námi dosud podpořené a pořádané projekty, jako třeba výstavu Kateřiny Šedé v KKL Luzern, prezentaci české animace na festivalu Fantoche Baden nebo česká taneční představení na festivalu Zürichdantzt.

V Rakousku je povědomí o České republice a zájem o českou kulturu silný zejména ve Vídni a v Dolních a Horních Rakousích. S rostoucí vzdáleností od českých hranic směrem na jih povědomí o České republice a znalost všeho českého zjevně slábne, proto se do budoucna zaměříme na Graz a Klagenfurt. Snažíme se

nabízet velmi pestrý program a oslovovat publikum všech věkových kategorií. Například mladí lidé k nám chodí na výstavy designu a moderního umění, střední generace má ráda literární čtení a současné české filmy, obchodní klientela navštěvuje naše kursy českého jazyka, studenti přijdou občas do naší knihovny a senioři využívají informačního turistického servisu a prezentací měst a krajů. Jsme pyšní na to, že 75 % našeho publika tvoří Rakušané, zbytek pak vyplní krajanská emigrantská menšina a Češi či stále častěji Slováci, kteří přišli do Rakouska po roce 1989 a de facto stále přicházejí, ať už za prací, studiem či partnerským vztahem.

3 Existují témata z českého kulturního prostředí, která Rakušany nejvíce zajímají?

Ve Vídni a v Rakousku vůbec zaznamenáváme velký zájem o fotografické výstavy a českou architekturu, především secesi a funkcionalismus. Zájem je také o mladý český design, zejména šperky, dokumentární film a jazz. A pak máme jednu stálici – ať se to někomu líbí nebo ne, je to Krteček.

4 Popsal byste nám dramaturgické plány Českého centra ve Vídni pro nadcházející sezónu? Je nějaké téma, na které se chcete speciálně zaměřit?

Rok 2014 bude Rokem české hudby. Sice pro něj neexistuje žádná konkrétní koncepce na vládní úrovni a projekt nemá rozpočet, ale my budeme během roku pořádat a podporovat vystoupení mladých českých umělců po celém Rakousku, například houslisty Josefa Špačka, fagotisty Václava Vonáška či muzikantky Ivy Bittové. Chystáme také festival dokumentárních filmů o českých skladatelích.

V první polovině roku se také zaměříme na nedožitě sté narozeniny Bohumila Hrabala v rámci literárního festivalu Ostře sledovaný Hrabal ve Vídni a v Salcburku. Ve spolupráci se sdružením Serpens, univerzitami v obou městech a s Literárním domem Salzburg nabídneme rakouskému publiku dvě výstavy, literárních večery, divadelní představení a několik filmů. Neopomineme 25. výročí sametové revoluce, připomeneme si 10 let od vstupu ČR do Evropské unie a 100. výročí I. světové války. Na podzim pak chystáme velký výstavní projekt o umělecké skupině Hagenbund ve spolupráci s vídeňskou galerií Belveder.

5 Máte nějakou akci během Vašeho působení v Českém centru ve Vídni, na kterou jste nejvíce pyšný nebo o které víte, že měla velký ohlas?

Určitě by jich bylo více, třeba Dny české kultury s Bankou Austria, v rámci kterých jsme nabídli v průběhu šesti týdnů během loňského podzimu 11 špičkových akcí včetně koncertu Kühnova dětského sboru v kapli císařského paláce Hofburg, anebo letošní úspěšné prezentace filmů Jana Svěráka na festivalu

Espresso-film ve Vídni a Heleny Třeštíkové na festivalu Crossing Europe v Linci. Ale jedním z našich největších a nejvýznamnějších projektů byla jarní výstava České koláže ze sbírek Pražské plynárenské ve Vídni a v klášteře Klosterneuburg. Pestrou škálu koláží kurátorovanou Jiřím Machalickým zhlédlo v průběhu čtyř měsíců 49 500 návštěvníků. Obdivované byly hlavně 3D koláže Jiřího Koláře, které byly v zahraničí vystaveny vůbec poprvé. Zájem byl o díla Toyen, Jindřicha Štyrského, Adolfa Hoffmeistera, Michala Cihláře či Libora Fáry. Radost mi dělá i námi iniciovaná tříletá řada koncertů mladých talentů české klasiky v Klosterneuburgu.

Pyšní jsme také na úspěšný červenočerný redesign prostor Českého centra z pera mladého designéra Štěpána Malovce. Mimochodem: vídeňský Künstlerhaus zařadil jeho grafické práce do letošní přehlídky Mezinárodního trienále grafiky.

6 Ve Vídni jste studoval a nyní zde již nějakou dobu pracujete, přičemž se dostáváte do styku s rakouskými – nejen kulturními – institucemi. Sledujete rakouské dění a informujete o tom pravidelně posluchače Českého rozhlasu Vltava. Máte tedy možnost poznat rakouský kulturní život lépe než běžní turisté. V čem vidíte hlavní shodu nebo naopak odlišnost kulturního života Rakouska a České republiky?

Jsme si hodně podobní. Jen v Rakousku pracují kulturní instituce a umělci ve větší jistotě a mají jasně daná pravidla, která respektují. Ve Vídni jsem před dvaadvaceti lety studoval dva semestry na univerzitě, je to město mého srdce, taková – jak říká spisovatel Pavel Kohout – lépe fungující Praha. Bez stresu, pohodová, staromódní, elegantní, příjemná pro život. I vídeňský telefonní seznam zní dost česky. Starší generace Rakušanů sice stále má předsudky a sudetoněmecký odsun či Temelín jsou pro ni ožehavá témata. Na druhou stranu ale řada starších Rakušanů jezdí ráda do českých lázní či do Prahy. A mladí lidé už přemýšlí v evropském měřítku. Jen mám někdy pocit, že nám Rakušané nikdy neodpustili podíl na rozpadu jimi zbožňované „k. u. k.“ monarchie.

7 České centrum ve Vídni je příspěvková organizace Ministerstva zahraničí. Omezuje tato právní forma v činnosti? Jaké vidíte v návaznosti na předchozí otázku rezervy či příležitosti prezentace české kultury v Rakousku, popř. obecně prezentace české kultury a činnosti Českých center v zahraničí.

Neomezuje, jen musíme respektovat určitá pravidla daná zákonem. Samozřejmě jsme velmi závislí na rozpočtu, který na činnost dostáváme, ale dokážeme si část finančních prostředků získat sami a daří se nám spolupracovat s rakouskými institucemi i na bázi nefinančních plnění. Na co nám ale ani peníze z fundraisingu nestačí, je PR. V oblasti reklamy a propagace kulturních akcí bychom určitě mohli a měli dělat více, ale nemáme na to kapacitu.

8 **Ve Vídni je spravována řada kulturních organizací formou holdingu – konsorcia, kde je uplatňován princip PPP. Je možné porovnat existenci takto spravovaných organizací například s českými příspěvkovými organizacemi?**

Máte na mysli Public Private Partnership, tedy partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Je to model vhodný hlavně pro oblast infrastruktury nebo zdravotnictví a v Rakousku už je uplatňován i v kultuře. Ale zase tolik kulturních institucí tu na této bázi ještě nepracuje. K těm úspěšným patří třeba Mozarthaus ve Vídni nebo vídeňské Veletrhy. Příspěvkové organizace mají rozhodně menší rozpočty a přísnější pravidla jejich užití, což má samozřejmě dopad na výslednou podobu jejich kulturních projektů. Za to ovšem mají volnější ruce při tvorbě jejich koncepce, protože nemají tolik donátorů, kteří by je chtěli či mohli ovlivnit.

JOSEF HERMAN

Člen výběrové komise na ředitele Národního divadla v Brně

JAK SE HLEDAL ŘEDITEL NÁRODNÍHO DIVADLA V BRNĚ

Ztěžka a zdlouhavě, zněla by jednoduchá odpověď. Má několik aspektů, které stojí za to zmínit a zobecnit, a omlouvám se, že budu zase jen opakovat, co už bezvýsledně píšu řadu let.

Jmenování nového ředitele vždycky předchází odvolání ředitele předchozího vsouladu s tzv. velkými a malými rozpočtovými pravidly, které legislativně definují příspěvkovou organizaci: zřizuje ji orgán státní správy nebo samosprávy k zajištění konkrétních činností, určí jí rozpočet a jmenuje ředitele tak trochu nesvéprávného, protože za činnost a hospodaření příspěvkové organizace v konečném důsledku zodpovídá zřizovatel. V Brně odvolali ředitele Zdeňka Prokeše, jmenovali Daniela Dvořáka a sanovali pravidelné schodky jeho divadelního hospodaření. Nadstandardní vazby primátora města Romana Onderky s Danielem Dvořákem jen usnadnily provádění zákona.

Daniel dvořák podal výpověď, když bylo jasné, že ho jeho ochránci už politicky neudrží vůči kritice nespokojených zaměstnanců divadla i brněnské veřejnosti.

V popsaném mechanismu nelze dost dobře prokázat, nakolik byla kritika oprávněná, stejně jako nelze určit, proč brněnskému Národnímu divadlu pravidelně chybělo zhruba deset milionů ročně – zda ředitel špatně hospodařil, nebo zda město škudlilo na dotacích.

V civilizovaných krajích je ředitel najímán coby odborník na základě smlouvy na dobu určitou, ta definuje vzájemné ujednání o podmínkách kontraktu, tedy i o financování divadla, a samozřejmě o možných způsobech předčasného ukončení smlouvy. Dokud to nezavedeme, tedy dokud zůstane divadlo příspěvkovou organizací, nic se nezmění.

Nejen primátor Roman Onderka, ale i další funkcionáři a politikové brněnské radnice jaksi dohlíželi na poměry v divadle, tedy uplatňovali v něm svůj vliv – když jsem dostal příležitost s nimi jednat, upozornil jsem je, že je to vždycky ke škodě věci už proto, že, s odpuštěním, věci nerozumějí a nechají si od té či oné osobnosti či skupinky umělců, často odborářů, nakukat, co mají ve prospěch divadla učinit – ve skutečnosti ve prospěch lobbujících divadelníků. Jak vidět, z nedobrých poměrů nelze vinit jen samotné politiky, jak se rádo činí, aby byl jasný nepřítel.

PODHOUBÍ VŠECH PROBLÉMŮ JE VŽDYCKY VSAMOTNÉM DIVADLE.

Protože ředitele příspěvkové organizace jmenuje či odvolává rada města, a to bez uvedení důvodů, jak praví zmíněné legislativní vymezení příspěvkové organizace, nejsou stanovena žádná pravidla výběrového řízení. Někde politikové někoho jmenují sami, někdy někomu dají trafiku, případně ustanoví výběrovou komisi, v níž převažují oni se svými úředníky nad přizvanými odborníky, aby rozhodnutí nepustili z rukou. Říká se tomu „otevřené“ výběrové řízení, do něhož se může hlásit každý, kdo vyhoví vstupním podmínkám a vypracuje požadovaný elaborát. Transparentní je ta procedura jen zdánlivě, na základě slohového cvičení nelze zodpovědně rozhodnout o nejhodnějším kandidátovi, a úředníci a politikové snadno prohlásí předem určeného vítěze – a to sveškerým alibismem kolektivního rozhodnutí, za které osobně nikdo není zodpovědný, a ještě je posvěcené zástupci odborné veřejnosti. Brněnským konkursům na ředitele

Národního divadla ale nelze podsouvat tak jednoduchou snahu dosadit předem vybraného kandidáta, jak se třeba i v brněnském tisku po mém soudu až nactiutřačně a hlavně hloupě tvrdilo, jinak by se přece na ředitele tak dlouho nečekalo. A to přesto, že minimálně v jednom případě protěžovaný kandidát byl, ale zdaleka ne jen politiky a úředníky, ale i brněnskými odborníky nejen zastoupenými v komisi – že neprošel, slouží ke cti výběrové komisi, zejména zúčastněným politikům a úředníkům, že si nestáli tvrdohlavě na svém. Opakované „otevřené“ konkursy nevedly k cíli, myslím, právě proto, že výběroví komisaři uplatňovali osobní i profesní sympatie a antipatie vůči kandidátům, a také proto, že prostřednictvím některých z nich do rozhodování zasahovaly i brněnské divadelní lobby. Do otevřeného výběrového řízení se prostě opakovaně hlásili lidé s nějakou minulostí a žádný z nich nevoněl všem či většině natolik, aby byl vybrán.

Návrh mimobrněnských odborníků, přizvaných do výběrové komise, uspořádat tzv. „uzavřené“ výběrové řízení poprvé neprošel, až po dalším neúspěšném „otevřeném“ konkursu: rozdíl je v tom, že radnici vybere kandidáty skupina odborníků, v tomto případě odborná část výběrové komise, nemohou do výběru zasahovat politikové a úředníci, kteří jednají s navrženými o konkrétních aspektech možného angažmá. Pokud by se nedohodli, lze postup opakovat, případně určit jinou skupinu odborníků pro hledání kandidátů. Není to soutěž v pravém slova smyslu, tedy není vítězů a poražených, nikdo se také do žádné soutěže nehlásí. Odborníci za svůj návrh adresně ručí, už proto nebudou navrhopvat někoho jen z kamarádsoftu. Úmysl ustanovit konkrétního ředitele lze zveřejnit s předstihem tak, aby se kněmu mohl veřejně vyjádřit každý (k tomu v Brně nedošlo) – „uzavřený“ konkurs je tedy rozhodně transparentnější než patvar u nás vydávaný za konkurs „otevřený“.

JEHO VÝHODOU JE PŘEDEVŠÍM TO, ŽE LZE OSLOVIT KANDIDÁTY, KTERÍ BY SE SAMI Z NEJRŮZNĚJŠÍCH DŮVODŮ NEPŘIHLÁSILI – PŘÁVĚ TO UVOLNILO BRNĚNSKOU PATOVOU SITUACI!

Vlastní průběh úspěšného konkursu sice připomínal kočkopsa mezi otevřeným a uzavřeným způsobem výběru, dva kandidáti nakonec mezi sebou vlastně soutěžili, nicméně ředitel se našel a radnici nelze upřít odvahu jmenovat do funkce Martina Glasera.

Dodejme, že léta odmítané a přehlížené „uzavřené“ výběrové řízení se prosadilo až poté, co pomohlo řešit krizi pražského Národního divadla. Jenže ne vždy a všude je „uzavřený“ konkurs na místě – obecně je výhodný pro řešení vyhrocených či specifických problémů, a pak u významných velkých institucí – ČEZ nebo Škodovka také nehledají ředitele otevřeným konkurzem. Použít ho však v Moravském divadle v Olomouci, jak se nedávno stalo, už nepovažuji za rozumné – jen by bylo dobré i v „otevřeném“ řízení vymezit jasné kompetence: odborníci vyberou kandidáty, o nichž politikové rozhodnou.

Podle mne se brněnská radnice v konečném důsledku zachovala dobře, i když přistoupit na některé

novinky jí trvalo dlouho, a možná ne všichni z radnice jsou o nich přesvědčeni. Jenže nalezení ředitele je jen první krok k úspěšnému vedení divadla – pokud budou úředníci a politikové nadále naslouchat požadavkům divadelního lidu, pokud budou dle svého třeba i nejlepšího přesvědčení ředitele usměřňovat, pokud budou mít ambice rozhodovat spory, bez nichž se umělecká tvorba prostě neobejde, dobré to nebude a být nemůže. Je na divadelní, především pak brněnské veřejnosti, aby si veškeré dění kolem divadla ohlížela, prosadila k tomu účelu např. odborná grémia či rady, ale aby se nedala opít rohlíkem jako vpřípadě tiskových prohlášení některých neúspěšných žadatelů o post ředitele.

A PAK POVAŽUJI ZA ŽÁDOUCÍ PROMĚNIT PŘÍSPĚVKOVÉ MASTODONTY V PRUŽNÉ INSTITUCE – V BRNĚ ŽÁDNÉ „NÁRODNÍ“ DIVADLO NEBYLO A NEBUDE, JSOU TU JEN MĚSTSKÉ DIVADELNÍ BUDOVY, PRO KTERÉ SE MUSÍ NAJÍT PODNĚTNÉ DIVADELNÍ PROGRAMY.

A ty podle mého chybějí prakticky všem souborům brněnského Národního divadla. A pak se lze chovat efektivněji – Brno si i v poslední době neúměrně divácké kapacitě navýšilo počet nabízených sedadel, a zatím se mu moc nechce do sloučení filharmonie s divadelním orchestrem, přestože tak to provedli v drtivé většině německých měst, i daleko větších a bohatších než je Brno. Dalo by se pokračovat.

PRAŽSKÉ OKÉNKO

TEREZA FREYOVÁ

Brno kulturní, o.s.

SPOLEČNÁ SLEVA

Tři pražské nezávislé divadelní scény – Alfréd ve dvoře, Ponec a Studio ALTA přišly před rokem a půl se zajímavým slevovým projektem 1+1=3. Při návštěvě jakéhokoli z těchto prostorů mohou diváci získat nárok na 1 + 1 vstupenku zdarma do zbylých partnerských divadel. Pro využití poukazu je nutná rezervace předem a platí pouze na vybraná představení (nelze uplatnit během festivalů nebo pronájmů).

„JE SLOŽITÉ DIVÁKY DOSTAT DO ALTERNATIVNÍCH PROSTOR, I PROTO JSME CHTĚLI DÁT NAJEVO, ŽE NEJDEME PROTI SOBĚ,“

vedla PR Haly Alta Karolína Hejnová. Scény v rámci spolupráce hledaly také programovou blízkost a společná témata. „Zatímco Hala Alta ve svém programu nabídla představení, kde "muži jsou chlapy" Plošina, Alfréd ve dvoře uvedl taneční inscenaci Žena zkoumá terén,“ představila záměr Hejnová.

Přes deklarovanou snahu spolupracovat, se při tažení za jeden provaz ukazují kratší a delší strany. „Úspěšnost programu sledujeme spíše v zájmu jednotlivců, než vyloženě masového zájmu. Význam to má spíše pro dvě menší scény, nás obvykle diváci už znají,“ uvedla na dotaz fungování slevového programu Daniela Řeháková, ředitelka divadla Ponec.

Dle Hejnové program tuto sezónu dojíždí, tj. slevové lístky lze do konce letošního roku uplatnit, v Hale Altě ale nové nevydávají, ani program společně nepropagují. Příčinu Hejnová vidí v personální obměně v jednotlivých divadlech, navíc jsou údajně všechny scény natolik personálně poddimenzované, že se bohužel nedaří dále věc společně koordinovat. „Uvidíme, zda se nám to podaří znovu rozjet,“ dodala. Vyjádření Alfréda ve dvoře se nepodařilo získat.

HEJNOVÁ SLEVOVÝ PROJEKT A PROGRAMOVOU SPOLUPRÁCI DOPORUČUJE I BRNĚNSKÝM SCÉNÁM.

Při podobných akcích se nicméně ukazuje, jak důležité vytrvat a sledovat nápad až do jeho úspěšného zavedení.

PAVLÍNA SEDLÁČKOVÁ

Brno kulturní, o.s.

SVĚŽÍ HUDEBNÍ INSPIRACE PŘICHÁZÍ Z LONDÝNA

Londýnský symfonický orchestr Philharmonia Orchestra vznikl ve čtyřicátých letech minulého století. Dává prostor zavedeným i současným skladatelům a spolupracoval s takovými skladatelskými a dirigentskými jmény jako Furtwängler, Richard Strauss, Toscanini, Karajan nebo Sir Charles Mackerras. Současným dirigentem je Esa-Pekka Salonen. Hudbu v provedení Philharmonia Orchestra si nemusíte vychutnávat pouze v jejich sídle (Royal Festival Hall) a dalších koncertních sítích po celém světě – filharmonie již řadu let šíří své nahrávky na CD, DVD a rádiem do celého světa.

Nyní v tomto trendu díky novým technologiím pokračuje moderním obsahem na svém webu, přichází s aplikacemi pro iPady, vytváří interaktivní výstavy a zároveň nahrává hudbu pro počítačové hry a filmy.

Díky exkurzi pro studenty Managementu v kultuře jsem v říjnu měla možnost podívat se do Londýna a sejít se s Marinou Vidor, digitální produkční a příležitostnou režisérkou, editorkou filmů a kameramankou, a to

přímo v sídle Philharmonia Orchestra, v Southbank Centru na břehu Temže. Představila nám jak filharmonii a její dramaturgii, tak zejména svoje působení v oddělení digitální produkce.

Filharmonie má kromě svých domovských stránek a speciálních stránek k projektům také profil na Facebooku, Twitteru, kanál na YouTube a Vimeo. Mít širokou síť marketingových kanálů je důležité, ale ještě důležitější je mít pro ně adekvátní a zajímavý obsah. A o ten se z velké části stará právě oddělení digitální produkce, když vyrábí upoutávky plné rozhovorů s hráči, sólisty a dirigenty, která přibližují nadcházející koncerty a život ve filharmonii. Kromě toho však připravuje i videa o nástrojích, skladbách a skladatelích. Měsíčně dojde k více než 3 500 stažení těchto videí z jejich stránek. A na YouTube mají přes milion zhlédnutí.

Nahrávání a vysílání je významnou aktivitou orchestru, zejména díky partnerství se Signum Records, které zpracovávají živé nahrávky filharmonie s jejími klíčovými dirigenty. Od roku 2003 si také užívají partnerství s rádiem Classic FM (jako The Classic FM Orchestra on Tour), stejně jako vysílání na BBC Radio 3.

Spolupráce s rádiem není samozřejmě ani u našich orchestrů a filharmonií výjimečná. Postupně roste marketingové i edukační uvědomění – že samotné hraní nestačí, je potřeba dávat o sobě vědět, přilákat posluchače a nejlépe je přitáhnout právě k sobě; vzdělávat je a informovat napříč generacemi, dopřát jim zábavu, ponaučení a zážitek. Co mi v tomto ohledu u londýnských kolegů přišlo velmi výjimečné, jsou projekty jako RE-RITE a Universe of Sound – multimediální a interaktivní výstavy.

Digitální instalace RE-RITE rozdělila filharmonii dle sekcí do různých místností – pohromadě byly housle a violy, dřeva, žestě... Ty byly prezentovány v pokoji na obřích obrazovkách, sítích, zdech – a zachycovaly provedení Stravinského Svěcení jara (The Rite of Spring – odtud i název výstavy) pod taktovkou Esa-Pekka Salonena. Jak návštěvník procházel pokoji, zažíval, viděl a slyšel to, co hráči zachyceni na videu.

Spadla tak bariéra mezi hledištěm a jevištěm – posluchač měl možnost pohybovat se v prostředí účinkujících.

Tento dojem umocňoval sestřih z 29 použitých kamer, které zachycovaly zblízka hráče, jejich hru i práci dirigenta. Kamery byly dokonce umístěny i na hlavy hudebníků, aby vizuální prolnutí a umocnění zážitku z prostředka orchestru bylo co největší.

Interaktivní dimenzi zastávaly místnosti, ve kterých návštěvník „přebíral“ funkci dirigenta nebo hornisty (je mu umožněno vidět a slyšet přesně to, co jim; na plátně pak viděl na jejich pozici sebe). V další místnosti mohli návštěvníci hrát na nástroje a vyzkoušet si part sekce bicích a perkusí – pod vedením hlavního perkusionisty filharmonie. Ostatně prolínání digitálního se živým bylo prý jednou z důležitých složek instalace.

Projekt RE-RITE vznikl jako jedinečný počín svého druhu v roce 2009, od té doby obdržel dvě vysoká britská ocenění za kreativní projekt a vzdělávání publika. Hned v prvních čtrnácti dnech výstavu navštívilo cca 6 000 lidí a při zájezdech do Německa, Rakouska, Turecka a Číny se počet návštěvníků navýšil na 85 000.

V roce 2012 následoval druhý projekt, Universe of Sound: The Planets, který byl premiérován v londýnském vědeckém muzeu. Z této výstavy je k zakoupení i interaktivní DVD/ Blu-ray, takže do života hudby můžete být vtazeni i ze svého domova.

V témže roce filharmonie spustila aplikaci pro iPad The Orchestra, která prý slaví veliký úspěch, a který nám na setkání představila i Marina Vidor. Aplikace představuje nástrojové sekce v orchestru, jednotlivé nástroje, jejich hráče, dirigenta. Spuštěním skladby můžete sledovat zároveň partituru s notami a záběry na orchestr a dirigenta. Pokud nerozumíte notám, přepnete si na grafickou partituru, která jednoduše zachycuje, který nástroj kdy hraje. A pokud vás už nudí video hráčů, přepnete si na grafické znázornění orchestru, ve kterém jsou barevně odlišené nástrojové sekce, které pulsují, když zrovna ve skladbě hrají. Poklepem na danou sekci uslyšíte pouze jejich aktuální part. Musím říct, že jsme na zapůjčený iPad fascinovaně klikali do té doby, než naše vedení zavelelo, že už musíme jít pryč.

Na závěr něco k financování: zaměstnanci filharmonie v kancelářích dostávají plat, zatímco muzikanti jsou freelanceři – nezávislí umělci, kteří dostávají peníze za odvedenou práci. Získávání finančních prostředků je složité, podobně jako jinde ve světě.

PHILHARMONIA ORCHESTRA JE PODPOROVÁNA Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ OD ARTS COUNCIL ENGLAND, SPOLEČNĚ S VÝNOSY ZE VSTUPNÉHO TO ČINÍ 60 % POTŘEBNÉHO ROZPOČTU, KTERÝ ČINÍ TAK 2 MILIONY LIBER ROČNĚ.

Zbytek získávají od individuálních dárců, firem, nadací, z prodeje propagačních materiálů. Ostatně celé jedno oddělení se zabývá fundraisingem, aby mohlo oslovit zájemce a nabídnout jim za finanční podporu lákavou marketingovou a zážitkovou protislužbu.

CO MĚ VŠAK ZAUJALO NEJVÍC, BYLO PROPOJENÍ SE SPOLEČNOSTÍ RITE DIGITAL, KTERÁ SE ZABÝVÁ MÉDIÍ A PRODUKČÍ – VYTVÁŘÍ WEBY, VÝSTAVY, ŽIVÉ PRODUKCE, A TO ZEJMÉNA PRO KULTURNÍ ORGANIZACE.

Rite Digital vznikla po několika letech odštěpením z digitálního oddělení Philharmonia Orchestra. Nyní s filharmonií úzce spolupracuje, kromě práce pro ni však přijímá i jiné zakázky, nabízí své know-how a může i obchodovat s výstavami – digitálními instalacemi vytvořenými pro filharmonii. Díky tomu získává peníze, kterými může filharmonii podporovat a také dále investovat do nákladného rozvoje nových projektů. V době, kdy je financování z veřejných zdrojů čím dál nižší a těžko dostupné, mi to přišlo jako funkčně a udržitelně zvolená cesta. Třeba by z ní mohly čerpat inspiraci i další kulturní organizace.

Více o Philharmonia Orchestra naleznete na
www.philharmonia.co.uk

o společnosti Rite Digital pak zde
www.ritedigital.co.uk

prohlédněte si projekt RE-RITE
www.philharmonia.co.uk/re-rite

Fotografie laskavě poskytl digitální oddělení Philharmonia Orchestra.

TIRÁŽ

VYDÁVÁ BRNO KULTURNÍ, O. S.

Brno kulturní, o. s. je součástí databáze Fondu Otakara Motejla pro rozvoj právního státu a nachází se na mapě českých watchdogů.

SÍDLO BRNO KULTURNÍ, O. S.

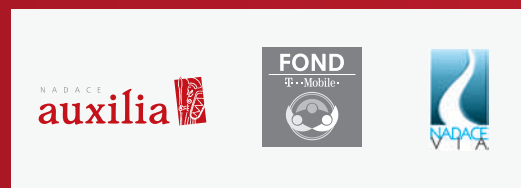
- Bratislavská 21, Brno 602 00
- Tel.: +420721621213
- e-mail: info@brnokulturni.cz
- IČO: 22744461

REDAKCE

- Petra Havlíková
- Simona Škarabelová
- David Oplatek
- Pavlína Sedláčková
- Martin Bernátek
- Tereza Freyová
- Adriana Brandštetrová

- Sazba: Kuba Jíra

Názory autorů nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Chcete-li přispět na zlepšení financování kultury v Brně, pošlete nám, prosím, finanční příspěvek na tento **transparentní účet: 2300434002/2010**.
Děkujeme.

Zpravodaj vydáváme díky laskavé podpoře Nadace Auxilia a Fondu T-Mobile prostřednictvím Nadace VIA.

ZPRAVODAJ 04 BRNO KULTURNÍ

www.brnokulturni.cz

info@brnokulturni.cz

www.facebook.com/brnokulturni